GRADSKI PROGRAM DJELOVANJA ZA MLADE

za grad Kutinu

Kutina, ožujak 2005.

Uvod

Ad-hoc koalicija udruga i neformalnih inicijativa mladih i za mlade okupila se u prosincu 2004. u kampanji "Zezanje" s ciljem donošenja Gradskog programa djelovanja za mlade. Kampanja je trajala tri mjeseca, a u rad se se uključili i kutinski podmlaci stranaka. Pripremljen je ovaj dokument, koji nakon usvajanja u Gradskom poglavarstvu i Gradskom vijeću grada Kutine postaje i strateška osnova za razvijanje projekata i programa s ciljem unaprijeđenja uvjeta života mladih ljudi u Kutini i time stvaranja zdravijih osnova za razvoj grada.

Svatko, ali baš svatko, pozvan je raditi na ostvarenju mjera iz ovog programa, bez ikakvih ograničenja na bilo kakvu pripadnost. Iako su u Programu jasno navedeni nositelji aktivnosti na provedbi mjera, nitko nije isključen i u skladu s građanskom odgovornošću dužan je pridonjeti ostvarenju zajedničkog cilja – poboljšanje uvjeta života mladih ljudi u našem gradu.

Kampanju "Zezanje", kao i tiskanje ovog programa financirala je fondacija CARE international BH/C, a u svim aktivnostima i pisanju Programa su na različite načine sudjelovali:

- udruge mladih i za mlade SFinga, društvo ljubitelja SF i F, Odred izviđača Betlehem, Nezavisni mladi Kutine, Kulturni centar mladih, Društvo naša djeca Kutina,
- neformalne inicijative Stranka dobrih ljudi, Brunkovac.com, Nezavisni teatar Barake,
- kutinski podmlaci stranaka Mladež HDZ-a, Mladi HSS-a, Mladi hrvatski liberali i Forum mladih SDP-a.

0. ŠTO JE GPDZM (gradski program djelovanja za mlade)

Gradski Program djelovanja za mlade Grada Kutine s jedne strane je primjena Nacionalnog programa djelovanja za mlade Republike Hrvatske, a s druge strane izraz skrbi Grada Kutine za svoje mlade sugrađane i vlastitu budućnost.

Mladi grada Kutine u dobi od 15 do 29 godina čine danas gotovo četvrtinu njegove ukupne populacije. Stoga se ovaj program obraća mladim ljudima u školama, u gospodarstvu, znanosti, zdravstvu i svim drugim djelatnostima ovoga grada, no i onima koji tek traže svoj posao i svoju društvenu afirmaciju.

Cilj je programa ustanoviti kakav je društveni položaj mladih ljudi i što gradske institucije, gradska uprava i svi društveni čimbenici mogu učiniti kako bi se taj položaj poboljšao. Time se jasno određuju sadašnje stanje, željeno stanje (ciljevi) i mjere, kao i njihovi nosioci, koje bi trebale dovesti do ostvarenja tih želja. Ovaj Program postaje, osim na deklarativnoj razini, i praktična osnova budućeg djelovanja gradskog društvenog i političkog sustava u odnosu prema mladima, kao neiscrpnom resursu.

Neki ciljevi ovog programa već su u procesu ostvarivanja, no njihovo definiranje je nužnost u ispisivanju ovoga Programa. Oni ciljevi koji nisu u procesu ostvarivanja, morali bi biti konkretizirani u procesu rada stručnih službi, te u duhu ovoga Programa, u suradnji s mladima bi se trebalo započeti njihovo ostvarivanje. Njihova implementacije trebala bi se, imajući u obziru njihovu složenost, dogoditi u narednih pet do deset godina.

1. OBRAZOVANJE I INFORMATIZACIJA

1.1. Određenje pojma

Prioritet Programa djelovanja za mlade nedvojbeno je obrazovanje zato što je većina mladih uključeno u sustav obrazovanja i zato što (najrazličitije) znanje postaje najznačajniji društveni resurs svake zajednice.

Program se tek djelomice upušta u probleme obrazovne politike jer je ona još uvijek gotovo potpuno centralizirana, te je utjecaj lokalne zajednice minimalan.

Područje formalnog obrazovanja u nadležnosti je Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Na Grad Kutinu prenijeta su osnivačka prava nad osnovnim školama uz obvezu materijalnog zbrinjavanja školskih zgrada. Formalno obrazovanje i dalje je temelj odgoja i obrazovanja mlade generacije, no promjene u toj sferi izvan su dosega lokalne zajednice.

Kriza formalnog obrazovanja izražena je u gradu Kutini, zbog nedovoljnih izvora za investiranje u nove školske zgrade ili u temeljite sanacije starih, tako da je nastava u smjenama pravilo, a ne izuzetak. Samo srednje škole mogu raditi u jednoj smjeni, a bitnih sadržajnih promjena u sustavu neće biti sve dok se ne riješi to pitanje.

Također, vannastavne aktivnosti u školama su svedene na minimum i daju dojam o školama kao mjestima isključivo obrazovanja, ne i poticanja i šireg odgoja. Unatoč postojanju određenog vaninstitucionalnog sustava u organizaciji slobodnih aktivnosti za djecu i mlade u osnovnim školama koje provodi Društvo naša djeca, u srednjoškolskom razdoblju mladi imaju vrlo slab izbor vannastavnih aktivnosti, a i one se nude izvan škole. A upravo to školu stavlja van odgojnog i poticajnog procesa koji je izuzetno važan.

Osnovani su sportski školski klubovi, no sustav koji potiče njihovu kompetitivnost nije ni izdaleka dovoljno razvijen. Gradska međuškolska sportska natjecanja uglavnom su nedostupna čak i roditeljima djece koja

se natječu, a kamoli javnosti, prvenstveno zbog vremena održavanja. U samim klubovima nema mogućnosti za treniranje sportova prema specifičnim interesima mladih (manje zastupljeni sportovi), već se radi isključivo o najpopularnijim sportovima.

Stanje i opremljenost vanjskih sportskih terena ne jamči nikakvu perspektivu mladima, posebno i zbog toga što se, primjerice ljeti, vanjski sportski tereni mogu koristiti isključivo po danu kada je vrućina, jer ne postoji osvjetljenje.

Neformalno obrazovanje tek je marginalno iskorišten prostor djelovanja mladih. U Gradu Kutini ovo područje ima veliki potencijal, ali još uvijek je na margini zanimanja i Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Grada. U razvijenim zemljama neformalni oblici obrazovanja već koriste više od 50% financijskih sredstava koja se troše za obrazovanje, a taj sektor i dalje raste, te je jedan od uvjeta za dodjelu financijske potpore iz nekih od europskih predpristupnih fondova.

Problem neformalnog obrazovanja je trojak: ne postoji posebno tijelo u gradu koje bi evidentiralo i evaluiralo takve programe koje nude udruge mladih, niti je ijedna javna institucija u vlasništvu Grada zadužena za pružanje logističke potpore ovim programima, te ne postoji posebno istaknuta stavka u proračunu grada koja bi bila namijenjena financiranju takvih programa.

Pitanje informatizacije ne smije se svesti na dobru opremljenost računalnih učionica u školama, održavanje školskih Internet stranica i korespondenciju škole elektronskim putem, te postojanje informatike kao obveznog predmeta, već treba dati naglasak informatičkoj izobrazbi nastavnika kako bi isti bili osposobljeni u nastavi primjenjivati informatizacijsko - komunikacijske vještine i tehnologije i modernizirati usvajanje nastavnih sadržaja. *(Nacionalni program djelovanja za mlade)*

1.2. Prijedlog mjera

1.2.1. Napraviti detaljnu sliku stanja školskih zgrada.

nositelji: Upravni odjel za razvoj, gospodarstvo i upravljanje imovinom grada, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

1.2.2. Napraviti prijedlog rješavanja cjelokupnog problema rada u više smjena.

nositelji: osnovne škole

1.2.3. Poticati sportske aktivnosti mladih

a) Napraviti prijedlog rješavanja obnove sportskih prostora osnovnih i srednjih škola. Izraditi i predložiti sustav korištenja školskih sportskih prostora u vrijeme kada nema nastave.

b) Financijski potpomagati sportske udruge mladih.

c) Poticati i financirati izgradnju i obnovu sportskih terena.

d) Organizirati Športske igre mladih na godišnjoj bazi.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, škole, Zajednica sportskih udruga grada Kutine, Udruga kineziologa

1.2.4. Raspisati javni natječaj za rezervirana sredstva za programe za mlade

a) Iz proračuna grada poticati neformalno obrazovanje i vannastavne aktivnosti.

b) Imenovati stručno povjerenstvo za izradu kriterija i dodjelu sredstava za neformalno obrazovanje, te ocjenu programa, evaluaciju programa i odgovornosti za potrošena sredstva.

c) Poticati udruge na razvijanje programa neformalnog obrazovanja za mlade i vannastavnih aktivnosti.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mladež

1.2.5. Obvezati institucije s javnim ovlastima u vlasništvu Grada koje bi osiguravale logistiku za određena područja ili za različite programe.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, gradske ustanove

1.2.6. Oformiti gradski sustav vrednovanja znanja i nositelja tog znanja

a) Organizirati kampanju "Kutina - grad znanja", u sklopu koje bi se stvorio registar i sustav komuniciranja s obrazovanim

mladim ljudima porijeklom iz Kutine koji bi mogli posredovati mnoga znanja i informacije mlađim kolegama,

b) Proširiti aktivnosti Kutinskih dana znanosti i umjetnosti kroz veću uključenost obrazovanih mladih ljudi koji su napustili Kutinu i time njihovo znanje iskoristiti za promociju znanosti,

c) Razvijati suradnju sa zagrebačkim i drugim sveučilištima i veleučilištima.

nositelji: Matica Hrvatska, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, udruge mladih i za mlade, Zajednica tehničke kulture

1.2.7. Poticati cjeloživotno učenje i promovirati ga kao jednu od temeljnih strategijskih odrednica sustava obrazovanja. Izraditi program i provoditi niz aktivnosti koje bi ukazivale na stalnu potrebu stjecanja novih znanja i usavršavanja vještina i promovirati faktor učenja.

nositelji: Pučko otvoreno učilište, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

1.2.8. Razraditi program aktivnosti za ubrzano i stalno informatičko obrazovanje mladih, otvoriti informatičke kabinete kojima se učenici mogu stalno služiti i izvan nastave, informatičke kabinete pretvoriti u školske Internet zone.

nositelji: Pučko otvoreno učilište, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Osnovne i srednje škole

1.2.9. Poticati mlade na nastavak obrazovanja razvijanjem sustava pravodobnog informiranja i potpore mladima za nastavak školovanja, te omogućavanjem horizontalne i vertikalne prohodnosti. Osigurati materijalne uvjete i potporu za povratak u sustav formalnog obrazovanja za mlade koji su ga prekinuli.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Pučko otvoreno učilište, udruge, škole, Odbor za mladež

1.2.10. Istražiti potrebu i potaknuti otvaranje odjela visokoškolske ustanove

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Poglavarstvo grada Kutine

2. ZAPOŠLJAVANJE I PODUZETNIŠTVO

2.1. Određenje pojma

Kutina spada u hrvatske lokalne sredine s manjom nezaposlenošću od državnog prosjeka. U ukupnoj nezaposlenosti, udio mladih je visok, u čemu, nažalost, pratimo gotovo sve europske zemlje gdje je stopa nezaposlenosti mladih znatno viša u odnosu na odrasle. Nezaposlenost je glavni problem mladih. A nepostojanje perspektive za određena zanimanja, te nezaposlenost visokoobrazovanih posebno je opasno za Kutinu zbog:

- opadanja samopoštovanja, apatije, frustracija, gubljenja povjerenja u važne institucije sustava,
- nemogućnosti normalnog zasnivanja obitelji i rješavanja stambenog pitanja,
- odlaska "trbuhom za kruhom" u veće sredine, mahom u Zagreb ili pak u inozemstvo.

Zbog nedovoljne upućenosti mladi često odabiru zanimanja za koja se unaprijed može predvidjeti besperspektivnost zapošljavanja u našoj sredini, a vrlo je važna i činjenica koja doprinosi osjećaju besperspektivnosti, da nije zaživio sustav informiranja o mogućnostima samozapošljavanja i poticanja poduzetništva. Još uvijek su mladima najveće prepreke administracija, porezni sustav, česte promjene propisa, kompliciranost i osjećaj nedostatka logističke podrške mladim poduzetnicima. Također, mladi iz kolektivnog, ali i vlastitog iskustva crpe negativan osjećaj navodnih "namještanja" "rezerviranih" radnih mjesta, "namještenih" natječaja, "beskonačnog" rada na crno ili rodne neravnopravnosti.

Istovremeno, pored vojske nezaposlenih mladih ljudi, ne postoji sustav vrednovanja "društveno korisnog" volonterskog rada, kako na individualnoj, tako i na kolektivnoj razini, npr. udruga. Primjer za to je i potpuno institucionalno ignoriranje volonterskog rada kao načina stjecanja radnog iskustva i načina pridonošenja zajednici. Proračun grada potpuno se jednako odnosi prema udrugama koje se zasnivaju na društveno korisnom i volonterskom radu i onima koje u najmanju ruku ne potiču volonterski rad.

Teme volonterskog rada dotiče se i poglavlje 6.

Kutina, osim kroz rad "na crno" ili "na ugovor", ne pruža mladim ljudima mogućnost sezonskog, povremenog i privremenog zapošljavanja kroz "Servis povremenog i privremenog zapošljavanja učenika i mladih". Rijetki su primjeri među kutinskim poduzećima, a među gradskim ustanovama ih niti nema, da u vrijeme gotovo kolektivnih godišnjih odmora tijekom ljeta zapošljavaju na jednostavnijim poslovima mlade koji vape za nekakvim izvorom zarade. Tako i ustanove gube svoju funkcionalnost, posebno imajući u vidu da je ljeto vrijeme pojačanog dolaska i prolaska domaćih i stranih turista kroz naš kraj.

2.2. Prijedlog mjera

2.2.1. Osigurati mjesto stručnog suradnika za mlade pri Odjelu za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

Uloga stručnog suradnika za mlade:

1. savjetovanje i početna potpora;
2. osiguranje sredstava (putem natječaja);
3. povezivanje mladih poduzetnika s relevantnim institucijama u zemlji i inozemstvu;
4. promocija projekata;

nositelj: Gradsko poglavarstvo

2.2.2. Osigurati podršku za potporu programima koji pripremaju mlade za nastupanje na tržištu rada kroz osiguranje potrebnih znanja, radnih vještina, iskustava, samopouzdanja i prilagodljivosti potrebama tržišta rada, te programima kojima je cilj poticanje poduzetničke kulture mladih, kao i projektima mladih znanstvenika.

nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područni odjel Kutina, Pučko otvoreno učilište, škole i Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Upravni odjel za financije, proračun i gradsku riznicu

2.2.3. Poticati poduzetništvo mladih

a) Unaprijediti rad poduzetničkog inkubatora i osnovati poduzetnički centar

b) Osmisliti ciljano informiranje o mogućnostima zapošljavanja i poduzetništva te poticati projekte i programe kojima je cilj poboljšanje informacijskih kanala između postojećih institucija, jer danas su nezaposleni prepušteni samima sebi i svojoj sudbini.

nositelji: PIN, Hrvatski zavod za zapošljavanje, područni odjel Kutina, Upravni odjel za razvoj, gospodarstvo i upravljanje imovinom grada

2.2.4 Razviti programe koji potiču samozapošljavanje mladih s ciljanim pristupom koji se odnosi na prepoznavanje osobnih potencijala, usmjeravanje, upoznavanje metoda i tehnika aktivnog traženja posla, managementa, dokvalifikacije, prekvalifikacije, usavršavanja itd.

nositelji: Pučko otvoreno učilište, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Upravni odjel za razvoj, gospodarstvo i upravljanje imovinom grada

2.2.5. Uvesti sustav priznavanja volonterskog rada

a) Razraditi programe društvenoga angažmana nezaposlenih mladih ljudi kroz volonterski rad za dobrobit zajednice u udrugama, ustanovama i drugim javnim službama gdje bi mladima omogućili socijalizaciju, ali i stjecanje vještina, znanja i iskustva.

b) Razraditi sustav poticanja i nagrađivanja volonterskog rada na razini grada, posebno u odnosu na mlade, koji će za svoj društveni angažman primati i društveno priznanje,

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Hrvatski zavod za zapošljavanje, područni ured Kutina, udruge mladih

2.2.6. Uspostaviti posebnu kreditnu liniju (pod povoljnijim uvjetima), gdje bi Grad Kutina bio posrednik mladim poduzetnicima prema financijskim ustanovama koje prate kreditne i poticajne linije Ministarstva

nositelj: Upravni odjel za razvoj, gospodarstvo i upravljanje imovinom grada

2.2.7. Provoditi programe poticanja zapošljavanja mladih

nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područni ured Kutina, Gradsko poglavarstvo

2.2.8. Osnovati servis povremenog i privremenog zapošljavanja mladih koji će omogućiti sezonsko zapošljavanje mladih i osigurati mu adekvatan prostor

nositelji: Hrvatski zavod za zapošljavanje, područni ured Kutina, Gradsko poglavarstvo, Gradske ustanove, poduzeća u vlasništvu grada i države

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I REPRODUKCIJSKO ZDRAVLJE

3.1. Određenje pojma

Zdravstveno stanje mladih uvelike ovisi o stilu života i načinu ponašanja. Ovaj program smjera ka smanjivanju rizika od bolesti koji se javljaju kao direktna posljedica rizičnih ponašanja kao što su prekomjerna konzumacija alkohola, pušenje duhana, uporaba psihoaktivnih tvari, nepravilna prehrana, neadekvatna tjelesna aktivnost.

O stanju mentalnog zdravlja nedostaje nam potpuna slika, pa tako i o stanju suicida, te pobolijevanja.

Ovisnosti predstavljaju vrlo ozbiljan problem koji narušava psihosocijalno funkcioniranje mladog čovjeka. Kanabis je prijavljen kao vodeća droga, te ovisnost o duhanu. Dob prvog uzimanja psihoaktivnih tvari je sve niža te se kreće između 12 do14 godina. Prevencija i jake zdravstveno-odgojne mjere mogu pozitivno utjecati na smanjenje ovisnosti. Isto tako, veća je pojavnost ovisnika u srednjim školama. Prema istraživanjima koja su provođena u Hrvatskoj, a nemamo razloga vjerovati da se podaci za Kutinu značajno razlikuju, među petnaestogodišnjacima 30% dječaka te 25% djevojaka je svakodnevno pušilo više od 3 cigarete dnevno. Zbog slabije izraženih socijalnih implikacija, ova vrsta ovisnosti ne smatra se toliko opasnom, niti se ozbiljnije društveno sankcionira zbog pozitivnih stavova koji prevladavaju u zajednici. Međutim, pušenje utječe na razvoj i rast mladog čovjeka.

3.2. Prijedlog mjera

3.2.1. Provoditi edukacijske kampanje o zdravstvenoj zaštiti i reproduktivnom zdravlju, štetnim navikama i prevenciji ovisnosti

nositelji: škole, udruge mladih, Dom zdravlja

3.2.2. Iz proračuna posebno financirati projekte udruga mladih koje se bave zdravstvenom zaštitom i reproduktivnim zdravljem, te prevencijom štetnih navika i ovisnosti.

nositelji: Upravni odjel za financije, proračun, javne prihode i gradsku riznicu, Gradsko poglavarstvo

3.2.3 Kreirati volonterske timove mladih edukatora/ica u osnovnim i srednjim školama radi vršnjačke pomoći na temu štetnosti i posljedica pušenja, konzumacije alkohola i korištenja droga.

nositelji: škole, udruge mladih, ad-hoc skupine ili udruge stručno povezane uz mediinu i socijalni rad

3.2.4. Provoditi prevenciju prometnih nesreća orijentirana isključivo na mlade vozače/ice

nositelji: policija, srednje škole i auto škole, ad-hoc skupine ili udruge stručno povezane s prometnim znanostima

3.2.5. Osigurati stručnog djelatnika/ice (psiholog/inja, defektolog/inja) u osnovnim i srednjim školama i u Đačkom domu.

nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Osnovne i srednje škole i Dom učenika

3.2.6. Uvesti ponudu ekološke organske prehrane u školskim kuhinjama, Domu učenika i institucijama Grada Kutine.

nositelji: Poglavarstvo Grada Kutine, škole, Dom učenika

3.2.7. Socijalnim ključem subvencionirati smještaj učenika s područja grada Kutine u učeničkom domu u Kutini

nositelj: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

4. AKTIVNO SUDJELOVANJE MLADIH U DRUŠTVU

4.1. Određenje pojma

Politika je jedna od najznačajnijih ljudskih djelatnosti koju izvorno određuje racionalno djelovanje sa svrhom uređenja zajednice putem odlučivanja o zajedničkim poslovima. Utoliko isključenost mladih iz politike u pravilu znači i isključenost iz procesa odlučivanja o bitnim pitanjima razvoja društva, o njegovoj budućnosti, dakle neposredno o budućnosti svake mlade osobe.

Sadašnja razina uključenosti mladih u odlučivanje u gradu Kutini ne omogućuje mladima da oblikuju niti dio svoje budućnosti, bliske ili dalje. Mladi su praktički isključeni, a o tome govore potpuno neefikasno i neozbiljno shvaćeno "savjetodavno tijelo" Gradskog poglavarstva Odbor za mladež, te neprepoznatljivost i potpuni izostanak javnog identiteta mladeži stranaka koje djeluju na području Kutine.

Jasno je da to nisu poželjeli sami mladi, već da ih njihovi stariji kolege i kolegice većinom doživljavaju kao privjeske strankama zbog zadovoljavanja određene statističke potrebe.

Praksa u kojoj se o pitanjima koja se tiču mladih, mladi nedovoljno pitaju, pravilo je u Kutini, umjesto da bude loš izuzetak. Pravilo je i to da se prilikom odlučivanja o značajnijim pitanjima trećeg sektora (udruga mladih i za mlade), poput financiranja, većih investicija u infrastrukturu, opremanje i stvaranja uvjeta za okupljanje (prostorije), odnosno o stvaranju osnovnih uvjeta za slobodno udruživanje i djelovanje mladih, nedovoljno ili čak nikako ne uključuju upravo mladi.

Sudjelovanje mladih potrebno je poticati bez izuzetaka, što podrazumijeva omogućavanje sudjelovanja mladih osoba kojima je pristup postojećim društvenim strukturama iz različitih razloga otežan i omogućavanje sudjelovanja mladih koji nisu članovi organizacija.

Sudjelovanje od mladih zahtijeva stjecanje znanja ili usavršavanja postojećih znanja i vještina. To uključuje proces postupnog učenja čiji je početni stupanj, obično u njihovom vlastitom okruženju (školi, centru za mlade, udruženju…) od presudne važnosti.

Preduvjeti sudjelovanja je uspostavljanje protoka informacija i

dijalog između mladih i lokalnih vlasti.

Na lokalnoj razini gdje aktivna građanska uloga postaje stvarnost, mladi mogu uvidjeti rezultate svoje vlastite predanosti. Sudjelovanjem u životu škola, susjedstava, lokalnih zajednica ili udruga, mladi mogu steći iskustvo i povjerenje koje im je potrebno da bi u društvenom životu učinili korak naprijed.

Uključivanjem u društvene aktivnosti koje su pristupačne svima, bez ikakvog oblika diskriminacije, mladi mogu dati svoj doprinos stvaranju društva svjesnijeg značaja solidarnosti i živjeti punim građanskim životom.

Napokon, u postupku priključivanja Hrvatske Europskoj uniji jedan od važnih uvjeta bit će i adekvatno uključivanje mladih u društveni život.

4.2. Prijedlog mjera

4.2.1. U osnovnim i srednjim školama uključiti nastavne i vannastavne sadržaje kojima se provodi obrazovanje za demokraciju i civilno društvo kako bi se podigla razina odgovornosti, informiranosti i kompetentnosti građana i postiglo da u potpunosti budu respektabilni subjekti političkog odlučivanja.

nositelji: škole, udruge mladih, Pučko otvoreno učilište

4.2.2. Izraditi program sustavnog sudjelovanja mladih i udruga mladih u praćenju rada lokalne samouprave, Gradskog vijeća i rad Mjesnih odbora.

Predstavnicima organizacija mladih time će se omogućiti praćenje rada Gradskog vijeća i njenih odbora u svojstvu gosta-promatrača, prema temama o kojima Gradsko vijeće i Mjesni odbori raspravljaju i odlučuju.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mlade, udruge mladih, Vijeće mladih

4.2.3. Osnovati Vijeće mladih Grada Kutine koje će imati savjetodavnu ulogu.

a) Odbor za mladež treba izraditi prijedlog programa rada kojim će se regulirati osnivanje, status i ustrojstvo Vijeća mladih. Struktura Vijeća mladih treba omogućiti mladima da u potpunosti sudjeluju u donošenju i provođenju smjernica koje na njih utječu.

Članovi Vijeća mladih bili bi predstavnici nevladinih udruga mladih, neformalnih inicijativa mladih (građanskih inicijativa mladih okupljenih oko određenih projekata i programa od javnog interesa, a koje nisu formalizirane kroz registraciju sukladno Zakonu o udruama) i podmladaka političkih stranaka. Oni bi bili zaduženi za zastupanje interesa i potreba svih skupina mladih na razini Grada Kutine, koordinaciju aktivnosti mladih te biranje predstavnika za sudjelovanje u radu 23 Mjesna odbora (bez prava formalnog odlučivanja) u Kutini.

b) Izraditi plan za osnivanje Učeničkih vijeća u osnovnim i srednjim školama Grada Kutine.

nositelji: Gradsko poglavarstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mladež, udruge mladih, škole

4.2.4. Omogućiti mladima da preuzmu odgovornost u odlučivanju u sustavu odlučivanja lokalne samouprave o pitanjima financiranja udruga mladih i pitanja koja se tiču života mladih u Kutini.

nositelj: Gradsko poglavarstvo

5. IZGRADNJA CIVILNOG DRUŠTVA I VOLONTERSKI RAD

5.1. Određenje pojma

Sloboda udruživanja temelj je razvoja civilnog društva i to je jedna od temeljnih ustavnih vrednota koja jamči građanina pravo na slobodno udruživanje radi zaštite njihovih opravdanih interesa ili zauzimanja za socijalno, gospodarska, politička, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve.

U Kutini djeluje nekoliko udruga mladih i za mlade, koje se bave podupiranjem različitih kulturnih i društvenih interesa, a veliko je priznanje stiglo i s izvješćem UNDP-a (UN-ovog programa za razvoj) o društvenom razvoju u Hrvatskoj iz 2004., koje se prvi puta bavilo mladima. U tome izvještaju Kutina je prepoznata kao sredina-primjer u hrvatskim okvirima u kojoj su se mladi nametnuli svojim društvenim i zalaganjem u organizaciji slobodnog vremena mladih.

Iako značajna i dobra, mlađa populacija (pre)često je na margini društvenih zbivanja, a kroz organizacije civilnog društva može uspješno sudjelovati u javnom životu. Javno aktiviranje je vrijedna karakterna crta pa se mladi mogu ponositi svojim angažmanom, a priznanje i pohvale od strane društva pomažu u izgradnji pozitivnog stava i potiču na daljnji rad.

U većini razvijenih zemalja profesionalno osposobljavanje mladih kroz volontiranje u javnim institucijama i privatnom sektoru općepriznata je i dugo uvriježena pojava. Na taj način mladi lakše stječu neophodno iskustvo i znanje te preporuke za budući posao.

Kroz organizacije civilnog društva mladi mogu zajedno s lokalnom i nacionalnom vlasti sudjelovati u kreiranju javnih politika i rješavanju sukoba u društvu. Također mogu kroz sudjelovanje u izradi i raspravama o zakonima utjecati na zakonodavna rješenja.

Nitko ne razumije mlade bolje od njih samih, pa bi od neizmjerne koristi bila pomoć koju bi oni kroz odgovarajuće udruge pružali jedni drugima u sprečavanju ili otklanjanju raznih ovisnosti i problema u školi, obitelji, ponašanju, seksualnom odgoju… Mladi bi postali svjesniji svoje uloge u društvu i činjenice da sami mogu utjecati na kreiranje budućnosti.

Mladi bi se na taj način učili demokratskom i tolerantnom ponašanju.

5.2. Prijedlog mjera

5.2.1. Osigurati mjesto stručnog suradnika za mlade pri Odjelu za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

nositelj: Gradsko poglavarstvo

5.2.2. Osnovati Gradski volonterski centar u sklopu Odjela za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, te provođenje edukacije kod osnovnoškolske i srednjoškolske populacije

a) Mlade treba već od osnovne škole upoznavati sa načelima volonterskog rada te sa njihovim pravima i mogućnostima kako da ih ostvare te ih poticati na aktivno sudjelovanje u životu svoje zajednice. To bi uz dozvolu škola ili nadležnog ministarstva mogle raditi već postojeće udruge.

b) Razviti sustav vrednovanja i nagrađivanja volonterskog rada, posebice učenike osnovnih i srednjih škola.

c) Promicati izgradnju civilnog društva i volonterski rad kao bitne pretpostavke moderne i proeuropske države na svim njezinim razinama.

d) Poticati i odrasle članove zajednice da sami ili zajedno s djecom volontiraju određeni broj sati ili za određene prigode, te tako stvarati kulturu dobrovoljnog rada.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, udruge

5.2.3. Izraditi Gradski natječaj za projekte udruga i građanskih inicijativa za mlade i udruge mladih.

a) Osigurati proračunsko financiranje projekata koji kao ciljanu skupinu imaju mlade,

b) Organizirati seminare o suradnji udruga i lokalne uprave i samouprave u rješavanju problema lokalne zajednice za službenike gradske uprave, Poglavarstvo i udruge.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Upravni odjel za financije, proračun, javne prihode i gradsku riznicu, udruge

6. KULTURA MLADIH I SLOBODNO VRIJEME

6.1. Određenje pojma

Kultura mladih jedan je od osnovnih elemenata identiteta mladih i iznimno važno područje njihove afirmacije, komunikacije i stila života. To je zapravo područje kroz koje mladi kritički preispituju tradicionalne kulturne obrasce i naslijeđe kao dio svojega identiteta i stvarajući nove obrasce i estetiku kreiraju prostor za vlastito prepoznavanje i djelovanje.

Nerijetko se pod pojmom kulture mladih podrazumijeva alternativno i vaninstitucionalno kulturno stvaralaštvo mladih, no ti su segmenti tek dio kulture mladih jer u nju spadaju i mnogi oblici institucionalnoga kulturnoga i umjetničkog stvaranja kroz koje se nastoji afirmirati puno veći broj mladih.

U području glazbene djelatnosti podržane su brojne manifestacije koje okupljaju mlade stvaraoce, kao i brojni projekti plesnih ansambala i suvremenog plesnog izraza. Svoju relevantnost imaju i kazališni festivali i programi iz područja kulturno-umjetničkog amaterizma, te u području filma revije hrvatskog filmskog i video stvaralaštva djece i mlade. Podržane su i brojne multimedijske akcije koje populariziraju kulturu mladih putem elektronskih medija.

Slobodno vrijeme mladih poprilično je neorganizirano područje na koje država ima zanemariv utjecaj. Organizirana briga o slobodnom vremenu mladih ostaje na razini nevladinih organizacija, crkvenih zajednica i još uvijek rijetkih aktivnosti tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Participacija mladih u sustavu odlučivanja i kreiranja slobodnih aktivnosti je nedostatna i zanemariva. Kada mladi sami iniciraju, oblikuju i počnu provoditi programe osmišljavanja slobodnoga vremena, lokalna samouprava često ne nalazi načina da ih u tome podupre i ne osigurava im prostorne uvjete za rad. Zato se mnoge inicijative i poduhvati, suočeni s visokim troškovima pogona, najamnine i sl. postupno komercijaliziraju i time, suprotno osnovnoj ideji, smanjuju dostupnost širemu krugu

korisnika. Mnogi pokušaji samoorganiziranja mladih i pridonošenja lokalnoj zajednici svojim idejama, nakon početnog razdoblja entuzijazma, propadaju ili se zatomljuju zbog nedostatka financijskih sredstava i prostora za okupljanje, ali i zbog nepovjerenja zajednice.

Na planu slobodnoga vremena mladih osjeća se također i problem privilegiranosti pojedinih sportskih klubova i to na štetu sportske rekreacije i amaterskoga sporta koji imaju funkciju unapređenja kvalitete življenja i zdravlja.

Izvannastavne sportske aktivnosti učenika, najčešće se odvijaju u gradskim i školskim sportskim klubovima koji se uglavnom tretiraju kao temelj amaterskog i profesionalnog sporta. Iako je osnovna namjera organiziranja školskih sportskih klubova bila uključivanje što većeg broja učenika, danas izuzetno mali (čak i zanemariv) broj srednjoškolaca sudjeluje u sportskim aktivnostima unutar škole što ima značajnih posljedica na zdravstveno stanje mladih. Mnoge škole (kad i imaju odgovarajuću sportsku dvoranu i vanjske terene) nemaju potreban standard održavanja i, posebice, opremanja.

U postojećem stanju problemi se odražavaju kroz:

- nedostatnu komunikaciju državnih i lokalnih struktura i mladih ljudi koji kreiraju, osmišljavaju i realiziraju kulturne i sportske programe i aktivnosti;
- nedostatnu uključenost mladih u procese donošenja odluka o potrebama, strategiji i financiranju programa za kulturu i slobodno vrijeme mladih;
- nedostatno razvijene mehanizme društvene afirmacije i promocije mladih talentiranih umjetnika nakon umjetničkih škola i akademija;
- nedostatak multifunkcionalnih centara za mlade na lokalnoj razini;
- nepristupačnost velikih sportskih objekata neprofesionalnom sportu mladih.

U Kutini ne postoje informativni mediji za mlade ili barem redakcije mladih unutar medija koji postoje - TV, radio, novine. Vrlo rijetko i neredovito izlaženje nekoliko fanzina (amaterska i neslužbena izdanja magazinskog tipa u malim nakladama) ni u kom slučaju ne može

biti dovoljno. Mladi su često prepušteni tržišnim kriterijima za najavu svojih aktivnosti, a o redovnom informiranju svojih vršnjaka, osim putem internetskih stranica, nema govora. Internet, pak, nije pristupačan većini mladih ljudi, prije svega zbog nedovoljnog informatičkog znanja i zbog socijalnog stanja.

6.2. Prijedlog mjera

6.2.1. Otvoriti obrazovne institucije prema neprofitnim organizatorima slobodnoga vremena mladih.

Obavezno izraditi **registar** nevladinih organizacija s **verificiranim** programima za pristup obrazovnim institucijama. Škole treba poticati na djelatnu suradnju s neprofitnim udrugama mladih i za mlade koje se bave organiziranim korištenjem slobodnoga vremena, posebice kulturom, zabavom, promicanjem zdravoga načina života, kreativnim i volonterskim radom mladih, odgojem za civilno društvo, neformalnim oblicima obrazovanja, omladinskim turizmom, sportom, rekreacijom i sličnim. Nadležni ured treba propisati koliki dio vremena škole slobodne prostore trebaju prepustiti neprofitnim organizatorima slobodnog vremena, a koliki mogu popunjavati na tržištu (iznajmljivanje prostora).

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, škole, udruge mladih i za mlade

6.2.2. U suradnji s udrugama mladih potaknuti kreiranje programa praćenja i stimuliranja talentiranih mladih umjetnika

kroz izgradnju gradske informacijske mreže (primjer je Network mladih glazbenika pri Hrvatskoj glazbenoj mladeži) i baza podataka, kroz stipendiranje, uključivanje u javne manifestacije, posebne javne programe i programe međugradske i međunarodne suradnje razmjene.

nositelji: škole, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Pučko otvoreno učilište Kutina

6.2.3. Osnovati mikroregionalni centar za mlade *("Kuća mladih").*

Osigurati prostor te prepustiti upravljanje udrugama mladih. Centar bi imao funkcije središnjeg informativnoga centra, Internet kluba, pružanja tehničkih usluga za udruge i inicijative mladih, klupske i zabavne sadržaje i sadržaje neformalnog obrazovanja.

nositelji: Gradsko poglavarstvo, udruge mladih

6.2.4. Poticati osnivanje i djelovanje klubova za mlade u gradu i mjesnim odborima, a koji rade na neprofitnoj osnovi.

U suradnji s mikroregionalnim centrom (Kuća mladih) postaviti informacijske točke u klubovima za mlade, te u mjestima gdje se mladi okupljaju (škole, sportski objekti, klubovi, kafići…).

Sufinanciranje programa osposobljavanja mladih voditelja programskih aktivnosti, tehnološku potporu, umrežavanje, posredovanje programa i informacija te povezivanje s partnerskim organizacijama. Pokrenuti izdavanje malog gradskog besplatnog mjesečnog biltena s informacijama o kulturnim i drugim informacijama od interesa za mlade

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mladež, Vijeća mjesnih odbora, Pučko otvoreno učilište (Odjel za kulturu).

6.2.5. Neiskorištene prostore u vlasništvu Grada Kutine prepustiti na upravljanje udrugama mladih te neformalnim skupinama mladih. Izraditi kriterije za ustupanje prostora.

nositelji: Upravni odjel za razvoj, gospodarstvo i upravljanje imovinom grada, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Vijeća mjesnih odbora

6.2.6. Razrada mehanizama osiguravanja većih sredstava namijenjenih međunarodnoj kulturnoj suradnji i razmjeni mladih, a programe suradnje i razmjene učiniti dostupnima svim udrugama koje se bave kulturom mladih ili okupljaju mlade umjetnike. Poticati trgovačka društva i ustanove u vlasništvu Grada (npr. Športski centar Kutina, Pučko otvoreno učilište, Muzej Moslavine…) na otvaranje svojih kapaciteta i programa upravo ovakvim projektima.

nositelji: udruge mladih, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu grada, odbor za međugradsku i međunarodnu suradnju

6.2.7. Nastaviti s poticanjem razvoja kulture i umjetnosti novih medija i tehnologija osiguravanjem posebnih proračunskih stavki za ovu namjenu u nadležnim gradskim uredima.

nositelji: Pučko otvoreno učilište, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Upravni odjel za financije, proračun, javne prihode i gradsku riznicu

6.2.8. Poticati izgradnju i uređenje rekreacijskih sadržaja za mlade, posebno na rubnim područjima Grada. Javna poduzeća ili ustanove koje upravljaju tim centrima trebaju u upravljanje i programsko vođenje uključiti što više mladih iz mjesnih odbora.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mladež, Zajednica sportskih udruga grada Kutine, Vijeća mjesnih odbora

6.2.9. U financijskoj potpori iz gradskog proračuna više pažnje dati amaterskome sportu i sportskoj rekreaciji te djelovanju školskih sportskih klubova.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Odbor za mladež, Zajednica športskih udruga grada, Udruga kineziologa

6.2.10. Sufinancirati potrebe mladih na planu kulturnih aktivnosti i ostalih oblika organiziranoga korištenja slobodnoga vremena iz gradskog proračuna.

Osigurati posebne stavke u proračunu Grada Kutine te omogućiti

financiranje ovakvih potreba i iz sredstava mjesne samouprave. Davanje popusta đacima i studentima, subvencioniranje kulturnih programa radi smanjenja financijske participacije mladih

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Pučko otvoreno učilište, Upravni odjel za financije, proračun, javne prihode i gradsku riznicu

6.2.11. Osnivanje redakcija mladih u medijima koji su u djelomičnom ili potpunom vlasništvu Grada Kutine

Osigurati osnovnu edukaciju i omogućiti mladima samostalno uređivanje i tehničku realizaciju dijela programa u suradnji s upravama medija.

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Pučko otvoreno učilište, udruge mladih, Moslavački list d.o.o.

6.2.12. Poticati izdavanje školskih novina koje bi uređivali učenici

nositelji: škole, udruge mladih, novinarske sekcije, studentske udruge

7. MOBILNOST, INFORMIRANJE I SAVJETOVANJE

7.1. Određenje pojma

Područje mobilnosti mladih obuhvaća obrazovnu, kulturnu i turističku pokretljivost te međunarodnu suradnju i razmjenu mladih. Razina mobilnosti mladih preduvjet je komunikacijske otvorenosti prema drugim društvima i sredinama. Mobilnošću se postiže protočnost ideja i obogaćuju iskustva.

Osim međunarodnog radnog kampa u sklopu gradske partnerske suradnje, te pojedinačnih napora udruga ili stranaka (pomladaka) da osiguraju mogućnost međunarodne razmjene, nema drugih programa koji bi bili ponuđeni mladima. Međunarodni ljetni volonterski radni kamp također je samo jednosmjernog karaktera, odnosno dovodi volontere iz stranih zemalja, bez obaveze razmjene.

Obrazovna mobilnost mladih u Kutini ograničena je prije svega socijalnim uvjetima života, što znači da je odluka o formalnom ili neformalnom školovanju također ograničena financijskim mogućnostima roditelja.

Kulturna mobilnost mladih je na nezadovoljavajućoj razini. Kako u Kutini ne postoji dovoljan broj sadržaja koji bi mlade zanimali i kojima bi mogli proširiti svoje kulturne i obrazovne vidike, mladi su dosta ovisni o odlascima uglavnom u Zagreb. I ova je vid mobilnosti ograničen socijalnim stanjem, što se kao krajnja posljedica ogleda i kao slab interes na sadržaje "više kulturne razine" koji se ipak povremeno ponude u Kutini.

Pozitivno je što Grad Kutina ulaže sredstva za financiranje jednog dijela programa kulture udruga mladih čime se postiže mogućnost široke participacije mladih kao sudionika i konzumenata kulturnih sadržaja.

Turistička mobilnost mladih bilježi stagnaciju također zbog socijalnih prilika. Također je važno istaknuti da se turistički boravci mladih u velikom broju slučajeva oslanjaju na najčešće neželjenu, ali

nužnu, najnižu razinu turističkog boravka. Najvažniju međunarodnu iskaznicu EURO<26 kojom se potiče mobilnost mladih, ima manje od 50 mladih u Kutini, a međunarodnu studentsku iskaznicu ISIC ima oko 20 mladih, a prodajnih mjesta koja daju popuste nositeljima takvih iskaznica u Kutini praktično niti nema. Studentska iskaznica IKS izvan sveučilišnih ustanova i studentskih centara nema nikakvu uporabnu vrijednost niti međunarodnu verifikaciju, pa tako niti u Kutini.

U srednjim školama rekreativni i maturalni izleti i ekskurzije su neobavezna izvannastavna aktivnost i nisu utvrđena nastavnim planom nego se provode trendovski prema komercijalnim kriterijima, bez potrebne razine edukacijskih elemenata.

Mladima je nužna primjerena razina informiranosti o mogućnostima, te o programima i uslugama koje im se nude. Tu se prvenstveno radi o školskim i izvanškolskim aktivnostima, oblicima dopunskog i neformalnog obrazovanja, stipendiranju, financiranju stanovanja, dobrovoljnom radu, mobilnosti, sportskim i kulturnim aktivnostima, omladinskom turizmu i drugom. Hrvatska, a samim time ni Kutina, ne poznaju klasične informativne centre za mlade kakvi postoje u ostalim europskim zemljama.

7.2. Prijedlog mjera

7.2.1. Osnovati mikroregionalni centar za mlade *("Kuća mladih")*.

Višenamjenski karakter prostora Kuće mladih može zadovoljiti potrebe informiranja, organizacije slobodnog vremena, neformalnog obrazovanja, poticanja mobilnosti kroz pružanje usluge informiranja, savjetovališta...

nositelji: udruge mladih, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

7.2.2. Razraditi sustav osnovnoškolskih i srednjoškolskih savjetovališta za učenike.

Takva savjetovališta pružala bi stručnu pomoć učenicima u profesionalnoj orijentaciji, teškoćama u socijalnoj integraciji i učenju, kriznim stanjima i slično.

nositelji: Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Centar za socijalnu skrb, Dom zdravlja, udruge mladih

7.2.3. Materijalno podupirati izdavačke projekte mladih, posebno u sklopu obrazovnih ustanova u Gradu Kutini, te omogućiti stvaranje omladinskih redakcija u medijima u vlasništvu ili od interesa grada.

Poticati izlaženje školskih periodičnih publikacija, Internet izdanja, fanzina, te u suradnji sa stručnjacima raditi na sustavnom obrazovanju mladih koji će u budućnosti preuzeti funkciju informiranja u gradu.

nositelji: Gradsko poglavarstvo, lokalni mediji u vlasništvu grada, udruge mladih i za mlade, škole

7.2.4. Ostvariti preduvjete za razvoj neprofitnih projekata zasnovanih na Internetu i računalnim medijima.

Unaprijediti korištenje informacijskih tehnologija među civilnim inicijativama mladih, na način da se, unutar postojećeg neprofitnog pružatelja internetskih usluga (CARNet), razvije program pružanja besplatnih internetskih usluga za organizacije, kulturne centre i info-centre mladih.

nositelji: udruge mladih, Gradsko poglavarstvo

7.2.5. Uspostaviti Program stažiranja i razmjene stažista (internship) s partnerskim pokrajinama.

Potrebno je razviti program stažiranja za studente i mlade aktiviste putem kojih bi se mladima pružila prilika upoznati rad gradskih struktura, te stjecanja radnog iskustva. Daljnji razvoj programa bila bi uspostava razmjene stažista sa gradovima prijateljima Grada Kutine putem kojeg bi se omogućilo stjecanja novih znanja o radu gradskih struktura u drugim zemljama, te upoznavanje stranih stažista s načinom rada gradskih struktura Grada Kutine.

nositelji: Gradsko poglavarstvo, Odbor za međugradsku i međunarodnu suradnju, udruge mladih

7.2.6. Uspostaviti i unaprijediti suradnju između europskih gradova o razmjeni učenika i studenata, posebno s partnerskim pokrajinama i gradovima.

Kreirati bilateralne sporazume koji bi omogućavali razmjenu učenika i studenata u europskim gradovima kojima bi gradovi osiguravali smještaj u gradskim objektima na recipročnim principima kako bi se razvili kulturalni kontakti te upoznavanje studenata i učenika sa kulturama drugih europskih zemalja.

nositelji: Gradsko poglavarstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Učenički dom, Pučko otvoreno učilište, udruge mladih, Odbor za međugradsku i međunarodnu suradnju

7.2.7. Stalno razvijati i prilagođavati gradskim potrebama program stipendiranja učenika, studenata i mladih kojim bi se djelomično ili u potpunosti stipendirali boravci mladih u europskim zemljama s ciljem usavršavanja ili učenja stranog jezika.

Posebnu pažnju pri kreiranju programa treba posvetiti mladima lošijeg socijalnog statusa, te učenicima stručnih srednjih škola , te studentima tehnoloških fakulteta gdje strani jezici kao predmeti ili ne postoje ili su znatno manje zastupljeni u tjednoj satnici.

nositelji: Odbor za mladež, Gradsko poglavarstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu

8. SOCIJALNA POLITIKA

8.1. Određenje pojma

Zanemarivanje i zlostavljanje mladih je, nažalost, sve češće te se traži sveobuhvatna akcija društva i države u pružanju zaštite najnemoćnijima. Prisutnost mlađih maloljetnih osoba u kasnim satima na ulicama grada, bez pratnje odraslih jedna je vrsta zanemarivanja, a prema saznanjima iz policije, roditelji se negativno postavljaju prema policiji, i izbjegavaju odgovornost prema sustavu, umjesto da ju prihvate. U tome im pomažu i blagost Socijalne skrbi i Prekršajnog suda.

8.2. Prijedlog mjera

8.2.1. Uspostaviti koordinaciju rada Centar za socijalnu skrb, policije, Prekršajnog suda i Pravobraniteljstva za maloljetne

nositelji: Upravni odjel za društvene djelatnosti, mjesne odbore, gradsku samoupravu i upravu, Centar za socijalnu skrb, Prekršajni sud, Javno pravobraniteljstvo za maloljetne

SADRŽAJ:

izdavač: Kulturni centar mladih, www.kcm.hr
urednik: Andrija Rudić
naklada: 170 komada
tiskano uz pomoć CARE International BH/C, www.carecro.org
digitalni tisak ČVOR Bjelovar, 2005., www.cvor.hr